

PATVIRTINTA

Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorės

2017 m. vasario 01 d. įsakymu Nr. PI-05

Papildyta 2018-04-10 d. įsakymu Nr. V-04

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I. PAREIGYBĖS CHARAKTERISTIKA

1. Visuomenės sveikatos specialistas vykdomas sveikatos priežiūrą (toliau – specialistas) asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs formalią visuomenės sveikatos specialisto profesinę kvalifikaciją.
2. Pareigybės lygis - B lygis – pareigybė, kuriai būtinas ne žemesnis kaip aukštesnysis išsilavinimas ar specialusis vidurinis išsilavinimas, įgyti iki 1995 metų;
3. Pareigybės paskirtis – vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą Ukmergės rajono savivaldybės teritorijoje esančiuose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

II. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:
  - 4.1 turėti ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį biomedicinos mokslų srities visuomenės sveikatos krypties išsilavinimą su bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu.
  - 4.2 LR baigęs vieną iš šių studijų programų: medicinos felčerio, felčerio – laboranto, sanitarijos felčerio, higienos felčerio, higienisto, felčerio, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers, akušerio, bendrosios praktikos slaugytojo studijų programas ir turintis atitinkamos profesinės kvalifikacijos diplomus, papildomai baigęs ne trumpesnius kaip 160 val. Visuomenės sveikatos priežiūros tobulinimosi kursus, suderintus su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.
  - 4.3 užsienyje įgyta visuomenės sveikatos specialisto profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
5. Specialistą skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų, nustato jo pareiginių atlyginimą, sudaro rašytinę darbo sutartį darbdavys.
6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas turi žinoti ir suprasti:
  - 6.1 visuminę (holistinę) sveikatos sampratą;
  - 6.2 visuomenės sveikatos priežiūros sistemos, kaip sudedamosios Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos dalies, struktūrą, funkcijas;
  - 6.3 mokyklos bendruomenės dalyvavimo, siekiant išsaugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, reikšmę, jos įtraukimo į šią veiklą galimybes, būdus;
  - 6.4 Lietuvos Respublikos įstatymus, kitus teisės aktus, reglamentuojančius vaikų sveikatos priežiūrą, sveikatos saugą bei stiprinimą, Pasaulio sveikatos organizacijos ir Europos Sąjungos strateginio planavimo dokumentus vaikų ir paauglių sveikatos bei vystimosi klausimais;
  - 6.5 vaikų sveikatos stiprinimo principus ir metodus;
  - 6.6 vaikų užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų epidemiologijos principus, epidemiologinės priežiūros pagrindines priemones, specifinius šių ligų profilaktikos principus ir metodus;
  - 6.7 biostatistikos pagrindus;
  - 6.8 vaikų sveikatos rodiklius;
  - 6.9 veiksnius, darančius įtaką vaikų sveikatai;

- 6.10 asmens sveikatos informacijos konfidencialumo reikalavimus;
- 6.11 vaiko organizmo vystymosi anatominius, fiziologinius, psichologinius ypatumus, fizinės ir socialinės aplinkos veiksnių poveikį vaiko organizmo vystymuisi;
- 6.12 vaikų teises ir socialines garantijas;
- 6.13 mokinių ugdymo proceso organizavimo ypatumus ir dienos režimą;
- 6.14 vaikų sveikos mitybos principus ir taisykles;
- 6.15 mokinių ugdymo aplinkos atitikties visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktų reikalavimams pagrindinius vertinimo principus;
- 6.16 bendravimo su mokyklų bendruomene būdus ir pagrindines priemones.
- 7. Specialistas privalo vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais, biuro nuostatais, įstaigos vadovo įsakymais, biuro ir mokymo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis, šia pareigų instrukcija.
- 8. Specialistas privalo išklaudyti ir išmanyti darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, higienos reikalavimus.

III. SPECIALISTO FUNKCIJOS

- 7. Organizuoti ir įgyvendinti pirminę visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje.
- 8. Teikti sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams):
  - 8.1 ugdyti ir kontroliuoti asmens higienos įgūdžius;
  - 8.2 ugdyti mokinių sveikos gyvensenos ir socialinius gebėjimus;
  - 8.3 dalyvauti rengiant ir įgyvendinant sveikatingumo programas;
  - 8.4 prižiūrėti mokinių maitinimo organizavimą, skatinti sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;
  - 8.5 organizuoti priemones, užtikrinančias traumų ir nelaimingų atsitikimų prevenciją mokykloje;
  - 8.6 rūpintis fizinio, psichologinio, seksualinio smurto prevencija mokykloje;
  - 8.7 rūpintis mokinių pervargimo profilaktika, rengti poilsio režimo sveikatai palaikyti rekomendacijas;
  - 8.8 dalyvauti sprendžiant mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas;
  - 8.9 teikti informaciją ir konsultacijas kitais sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais
- 9. Dalyvauti formuojant mokymosi aplinką ir sąlygas, nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktais:
  - 9.1 vykdyti mokymo proceso organizavimo priežiūrą, atlikti mokymo planų, mokinių ugdymo krūvio įvertinimą;
  - 9.2 teikti konsultacinę pagalbą organizuojant kūno kultūrą mokykloje, komplektuojant pagrindines, parengiamąsias, specialiąsias kūno kultūros užsiėmimų mokinių grupes bei vykdant mokinių fizinį auklėjimą;
  - 9.3 stebėti mokyklos sporto varžybas ir reikalui esant suteikti medicinos pagalbą;
  - 9.4 derinti sporto varžybose dalyvaujančių mokinių sąrašą, atsižvelgiant į jų sveikatos būklę;
- 10. Vykdyti pirminę lėtinių neinfekcinių ligų profilaktiką ir šių ligų bendrųjų rizikos veiksnių nustatymą:
  - 10.1 kaupti informaciją apie kasmetinius mokinių sveikatos tikrinimus, analizuoti jų rezultatus, informaciją apibendrinti ir ne rečiau kaip 1 kartą per metus (mokslo metų pradžioje) pateikti mokyklos bendruomenei bei kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.2 nustatyti ir koreguoti lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksnius (alkoholio, tabako, narkotikų ir kt.) bei nustatyti jų paplitimą;
  - 10.3 teikti informaciją apskrities visuomenės sveikatos centrui, įtarus užkrečiamą ligą ar apsinuodijimą mokykloje;

10.4 organizuoti mokykloje apskrities visuomenės sveikatos centro specialistų nurodytų užkrečiamų ligų epidemiologinės priežiūros priemonių įgyvendinimą.

11. Vykdyti užkrečiamų ligų profilaktiką ir kontrolę, organizuoti priemones epidemijai užkirsti.
12. Teikti pagalbą organizuojant mokinių imunoprofilaktiką.
13. Teikti arba koordinuoti pirmą medicininę pagalbą vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr.V-450 (sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencija teikiant pirmąją medicinos pagalbą).
14. Tvarkyti medicinos dokumentus, kaupti ir savo veikloje taikyti metodinę medžiagą sveikatos klausimais.
15. Analizuoti mokinių sveikatos ir sergamumo rodiklius ir pateikti informaciją mokyklos bendruomenei, tėvams (globėjams), savivaldybei bei kitoms suinteresuotoms institucijoms.
16. Bendradarbiauti su asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pagalbos įstaigomis, savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyba.
17. Organizuoti susitikimus su mokinių šeimos ar vaikų ligų gydytojais mokinių sveikatos problemoms spręsti ir jų sveikatos gerinimo priemonėms įgyvendinti.
18. Teikti pasiūlymus mokyklos administracijai, savivaldybei, pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms ir kitoms suinteresuotoms institucijoms visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje organizavimo tobulinimo klausimais.
19. Dalyvauti įgyvendinat sveikatos ugdymo priemones, integruotas į atskirų mokymo dalykų programas.
20. Rengti mokinių sveikatos priežiūros veiklos planus ir ataskaitas.
21. Naudotis informacinėmis technologijomis.
22. Vadovautis sveikos gyvensenos nuostatomis, neturėti žalingų įpročių, būti pavyzdžiu mokyklos bendruomenei.
23. Nepriekaištinga profesinė reputacija: elgesys ar veikla, nepažeidžianti profesinės etikos, deontologijos normų, principų ir taisyklių.

IV. SPECIALISTO TEISĖ

24. Specialistas turi teisę:

- 24.1 reikalauti, kad vadovas (darbdavys) užtikrintų darbe saugą ir sveikatą, nustatyta tvarka aprūpintų reikiamomis darbo priemonėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis;
- 24.2 teikti pasiūlymus mokyklos vadovui dėl reikalingų priemonių, užtikrinančių traumų ir nelaimingų atsitikimų prevenciją mokykloje;
- 24.3 teikti pasiūlymus sveikatos priežiūros mokykloje organizavimo tobulinimo klausimais;
- 24.4 dalyvauti pasitarimuose, konferencijose, moksliniuose tyrimuose, kuriuose nagrinėjami su profesija susiję klausimai;
- 24.5 kelti kvalifikaciją seminaruose, kursuose, konferencijose.

V. SPECIALISTO ATSAKOMYBĖ

25. Specialistas atsako už:

- 25.1 mokiniams, mokyklos darbuotojams teikiamos visuomenės sveikatos priežiūros kokybę ir rezultatus;
- 25.2 informacijos apie mokinių sveikatos ir sergamumo rodiklių teisingą pateikimą bendruomenei, tėvams (globėjams), savivaldybei bei kitoms suinteresuotoms institucijoms;
- 25.3 medicinos etikos ir deontologijos taisyklių laikymąsi;
- 25.4 tinkamą darbo laiko naudojimą;
- 25.5 darbo drausmės pažeidimus.

26. Specialistas už savo pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Krizių valdymo mokykloje komisijos narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

27.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

27.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

27.3. numato vietą (-as) Mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

27.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

VI. SPECIALISTO PAVALDUMAS

28. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas pavaldus vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistui ir biuro direktoriui.

Susipažinau ir sutinku

Pareigos _____

Parašas _____

Vardas ir pavardė _____

Data _____